

SK Legal Alert

Február 2024

Weinhold Legal

Súhrn legislatívnych noviniek

Dňa 1. marca 2024 nadobudnú účinnosť ustanovenia zákona č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „**Zákon**“), v časti upravujúcej **vnútroštátne a cezhraničné premeny obchodných spoločností a družstiev**.

Zákon je dôsledkom potreby zabezpečiť jednak transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27. novembra 2019, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132 vo vzťahu k cezhraničným premenám, zlúčeniam alebo splynutiam a rozdeleniam a jednak jednotnú, ucelenú a prehľadnú úpravu vnútroštátnych a cezhraničných splynutí, zlúčení a rozdelení spoločností a zmeny právnej formy spoločnosti („**Premena**“).

Zákon zároveň prináša do slovenského právneho poriadku i nové inštitúty ako najmä **finančnú asistenciu** či **insolvenčný register**.

Stručný prehľad spomínaných zmien je zhrnutý nižšie.

Premeny obchodných spoločností a družstiev

Doterajšia úprava

Právna úprava Premien je v súčasnosti obsiahnutá v zákone č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník („**OBZ**“). V dôsledku postupného dopĺňania úpravy Premien do OBZ, najmä transpozíciou obchodnoprávných smerníc, je však zložitá usporiadaná a roztrieštená. Preto došlo k jej vyčleneniu do samostatného Zákona.

Nové pojmy a inštitúty

Zákon k súčasným pojmom Premien v OBZ dopĺňa nové termíny a definície. Vychádza tak z ustanovení OBZ a dopĺňa i zmeny, vyžadované aplikačnou praxou.

Pod pojem **premena** Zákon zahŕňa **fúziu**, ako súhrnný názov pre splynutie alebo zlúčenie spoločností, a rozdelenie, pod ktoré zahŕňa **rozštiepenie** a **odštiepenie** spoločností.

Rozštiepenie je postup, pri ktorom rozdeľovaná spoločnosť zaniká a jej imanie prechádza (i) na iné už existujúce spoločnosti, ktoré sa tým stávajú právnymi nástupcami zanikajúcej spoločnosti (tzv. „rozštiepenie zlúčením“), (ii) na novozaložené spoločnosti, ktoré sa svojím vznikom stávajú právnymi nástupcami zanikajúcej spoločnosti (tzv. „rozštiepenie splynutím“), alebo (iii) kombináciou zmienych foriem.

Odštiepenie je naopak postup, pri ktorom rozdeľovaná spoločnosť nezaniká a časť jej imania, špecifikovaná v projekte premeny, prechádza (i) na jednu / viac existujúcich spoločností (tzv. „odštiepenie zlúčením“), (ii) na jednu / viac novozaložených spoločností (tzv. „odštiepenie splynutím“) alebo (iii) kombináciou zmienych foriem. odčleňuje do inej spoločnosti.

Zákon obsahuje aj **cezhraničné** ekvivalenty uvedených pojmov, kedy je popri zúčastnenej / nástupníckej slovenskej spoločnosti prítomný cezhraničný prvok v podobe aspoň jednej zúčastnenej / nástupníckej spoločnosti zapísanej v inom členskom štáte EÚ.

Zmluva o splynutí / zlúčení spolu s projektom rozdelenia používaných v OBZ sa v Zákone označujú súhrnným pojmom **projekt premeny**.

Zmeny právnej formy zahŕňajú tak zmenu právnej formy ako aj **cezhraničnú zmenu právnej formy**, ktorá nebola v OBZ doteraz upravená, kedy spoločnosť mení sídlo z jedného členského štátu do druhého a zároveň mení aj právnu formu v súlade s právom štátu po zmene právnej formy.

Podobne ako pri Premenách Zákon vymedzuje, ktoré typy obchodných spoločností môžu cezhranične zmeniť právnu

SK Legal Alert

Február 2024

Weinhold Legal

formu. Jedná sa o spoločnosti s ručením obmedzeným, akciové spoločnosti a ich zahraničné obdoby.

Zákon zavádza **osobitnú zodpovednosť členov štatutárneho orgánu za škodu** spôsobenú spoločnosti a spoločníkom za porušenie ich povinností stanovených Zákonom pri príprave a uskutočňovaní premien a zmien právnej formy.

Prechodné ustanovenia

Aktuálna právna úprava vnútroštátnych / cezhraničných Premien podľa OBZ sa použije pri splnení týchto podmienok:

- i) návrh zmluvy / projektu Premeny bol schválený pred 1. marcom 2024 a
- ii) návrh na zápis Premeny do obchodného registra bol podaný do 30. júna 2024; v prípade nutnosti rozhodnutia Protimonopolného úradu SR sa doba predlžuje o dobu potrebnú na jeho získanie, najviac však o 6 mesiacov.

Finančná asistencia

Okrem vypustenia úpravy Premien z §§ 69 až 69b OBZ, Zákon **s účinnosťou od 1. marca 2024** zavádza **do OBZ** inštitút **finančnej asistencie**, t. j. možnosť spoločnosti financovať nadobudnutie jej akcií treťou osobou pri splnení zákonom stanovených podmienok, ktorá v podmienkach slovenského právneho poriadku momentálne dovolená nie je.

Finančnú asistenciu v podobe preddavkov, pôžičiek, úverov či zábezpeky bude môcť spoločnosť priamo či nepriamo poskytnúť, ak tak určia stanovy spoločnosti a zároveň budú splnené najmä nasledovné podmienky:

- i) bude poskytnutá za spravodlivých trhových podmienok,
- ii) predstavenstvo preverí finančnú spôsobilosť jej adresáta,
- iii) OBZ stanovený vzťah vlastného imania spoločnosti voči upísanému základnému imaniu spolu s povinne vytváranými fondami,

iv) spoločnosť vytvorí v poskytovanej výške osobitný rezervný fond.

O poskytnutí finančnej asistencie bude rozhodovať valné zhromaždenie dvojtretinovou väčšinou prítomných akcionárov na základe správy predstavenstva, v určitých prípadoch i správy dozornej rady.

Poskytnutie finančnej asistencie v rozpore so zákonnými podmienkami môže mať za následok vyvodenie zodpovednosti za škodu voči členom predstavenstva spoločnosti v prípade porušenia ich povinností.

Novela zákona o konkurze a reštrukturalizácii

Do čl. XXI Zákona bola nakoniec včlenená i novela zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii („**ZoKR**“), ktorej časť nadobudla účinnosť už v auguste minulého roka. Jej najpodstatnejšia zmena – *register predinsolvenčných, likvidačných a insolvenčných konaní* – „**insolvenčný register**“, však začne fungovať až **od 1. januára 2025**.

Insolvenčný register bol do ZoKR doplnený za účelom zhromaždenia informácií o predinsolvenčných, likvidačných a insolvenčných konaniach v rámci jedného digitalizovaného informačného systému.

Centralizovaný insolvenčný register tak bude od januára budúceho roka elektronicky evidovať a zverejňovať informácie a dokumenty o:

- i) konkurznom konaní, vrátane malého konkurzu,
- ii) reštrukturalizačnom konaní,
- iii) konaní o oddĺžení,
- iv) verejnej preventívnej reštrukturalizácii a
- v) likvidácii a dodatočnej likvidácii nariadenej súdom,

a to od vydania uznesenia o ich začatí až po ich skončenie.

SK Legal Alert

Február 2024

Weinhold Legal

Insolvenčný register nahradí register úpadcov, ktorý aktuálne elektronicky zverejňuje informácie o konaniach podľa bodov i) až iii) vyššie, ako aj doručovanie prostredníctvom Obchodného vestníka.

Za evidenciu a zverejnenie údajov v insolvenčnom registri bude zodpovedať ten príslušný orgán, ktorému majú byť v zmysle zákona doručené, t. j. v prípade písomnosti určenej súdu, súd, a v prípade písomnosti určenej správcovi alebo likvidátorovi, správca, resp. likvidátor.

Údaje zverejnené v insolvenčnom registri nebude potrebné pred orgánmi verejnej moci a v obchodnom styku preukazovať a budú mať štruktúrovanú podobu, ktorá umožní ich vyhľadávanie a automatizované spracovanie.

Súčasťou insolvenčného registra (vedeného od 1. januára 2025) budú aj údaje, ktoré boli zverejnené v registri úpadcov a v Obchodnom vestníku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2024.

Ďalšou významnou zmenou, ktorú Zákon s účinnosťou od **1. januára 2025** zavádza, je **nová úprava doručovania** prevažne prostredníctvom zverejňovania v insolvenčnom registri, čím má dôjsť k zrýchleniu a väčšej transparentnosti v ňom evidovaných konaní. Napríklad lehota na podanie žaloby na určenie správcu popretej pohľadávky sa bude po novom počítať od okamihu zverejnenia popretia pohľadávky v zozname pohľadávok v insolvenčnom registri na rozdiel od súčasného doručenia oznámenia správcu o popretí pohľadávky veriteľovi.

Zároveň má dôjsť k zníženiu administratívnej záťaže správcov, a to najmä:

- ▶ podávaním návrhov v insolvenčných konaniach (konkurznom a reštrukturalizačnom konaní a konaní o oddlžení), vrátane prihlásenia či popretia pohľadávky, prostredníctvom novo určených elektronických formulárov, aby sa zabezpečila jednoznačná evidencia

a zverejnenie v insolvenčnom registri v štruktúrovanej podobe, pokiaľ dôjde k začatiu konania;

- ▶ virtualizáciou zoznamu pohľadávok a súpisu majetku, t. j. ich zostavovaním, evidovaním a aktualizovaním priamo v insolvenčnom registri správcom v súlade so zákonom, vrátane bezodkladnej evidencie a zverejnenia každej zmeny – aktualizácie, čím odpadne povinnosť správcu vydávať potvrdenia, že pohľadávka bola do zoznamu pohľadávok zapísaná ako aj povinnosť vydávať potvrdenia o (ne)evidencii majetku v súpise či informovať o vylúčení majetku zo súpisu a pod., vzhľadom nato, že zoznam pohľadávok i súpis majetku budú verejne dostupné v aktuálnom znení;
- ▶ súpis majetku bude vedený v insolvenčnom registri a v správcovskom spise len v elektronickej podobe.

Informácie uvedené v tomto bulletine sú prezentované na základe nášho najlepšieho presvedčenia a poznatkov získaných v čase, keď bol tento text daný do tlače. Avšak konkrétne informácie vzťahujúce sa k témam uvedeným v tomto bulletine by mali byť konzultované skôr, než na ich základe bude urobené akékoľvek rozhodnutie.

Informácie uvedené v tomto bulletine súčasne nemožno chápať ako vyčerpávajúci popis relevantnej problematiky a všetkých možných dôsledkov. Ďalej si dovoľujeme poznamenať, že na niektoré záležitosti uvádzané v tomto bulletine môžu existovať rôzne právne názory. Je teda možné, že v budúcnosti prevládne iný právny názor, ako ten, čo je uvedený v texte.

Za účelom získania ďalších informácií kontaktujte, prosím, partnera / manažéra, s ktorým ste zvyčajne v spojení, alebo nižšie uvedených advokátov tímu Weinhold.

Tomáš Čermák
Vedúci advokát
tomas.cermak@weinholdlegal.com

Karin Konečná
Advokát
karin.konecna@weinholdlegal.com